

FOCUS NR. 67

Demografische barometer 2024 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

JEAN-PIERRE HERMIA & DIANE TENNSTEDT

Begin jaren 2020 werd de demografie van Brussel sterk beïnvloed door de Covid-19-pandemie en de oorlog in Oekraïne, die een impact hadden op de sterfte en de migratie. Wat is er in 2023 gebeurd? Zijn we teruggekeerd naar een meer klassieke ontwikkeling? In deze Focus bespreken we elk element in de evolutie van de bevolking van het Gewest in 2023 en de samenstelling van de bevolking op 1 januari 2024.

Inleiding

Het jaar 2020 werd gekenmerkt door de Covid-19-pandemie en de oorlog in Oekraïne. Deze twee fenomenen drukten hun stempel op de demografie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG), met een impact op de sterfte en de migratie, zowel intern als internationaal (BISA, 2023). Hierdoor is de bevolkingsgroei in Brussel ongelijkmatig verlopen: na twee jaren (2020 en 2021) van lagere groei heeft de massale komst van Oekraïners in 2022 de groei sterk aangezwengeld.

Wat is er nu in 2023 gebeurd? Is de internationale immigratie, die bijzonder hoog was in 2022 na de Russische inval in Oekraïne, teruggekeerd naar een gematigder niveau? Was er een stijging van het aantal geboorten, dat al enkele jaren gestaag is gedaald? Bleef het Brussels Gewest inwoners verliezen aan de andere twee gewesten van het land als gevolg van interne migratie?

In deze Focus willen we deze vragen beantwoorden op basis van de bevolkingsstatistieken van het Belgische statistiekbureau (Statbel), afkomstig van het Rijksregister. De gegevens hebben betrekking op de veranderingen in de bevolking (geboorten, sterfte en migraties) die de evolutie verklaren van de Brusselse

bevolking¹ tot 1 januari 2024. De geanalyseerde gegevens hebben ook betrekking op het bevolkingsbestand op 1 januari 2024 (leeftijd, geslacht, nationaliteit, huishouden).

1,25 miljoen inwoners in het BHG

Op 1 januari 2024 telt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest **1 249 597 inwoners**. Dat zijn er **8 422 meer dan een jaar eerder**, ofwel **een relatieve stijging met 0,68 %**. Deze groei is vergelijkbaar met die in Vlaanderen (+0,69 %) en meer dan twee keer zo sterk als die van het Waals Gewest (+0,29 %). In 2023 is de ononderbroken groei van de Brusselse bevolking sinds 1996 dus voortgezet.

De bevolkingsgroei binnen een grondgebied is het resultaat van de gelijktijdige dynamiek van drie bewegingen:

- › natuurlijke loop, d.w.z. geboorten en sterfgevallen;
- › interne migratie, d.w.z. migratie van en naar de rest van het land;
- › internationale migratie, d.w.z. migratie van en naar andere landen.

In het Brussels Gewest werd **de bevolkingsgroei** in 2023 **gestimuleerd** door een **positief natuurlijk saldo en een positief internationaal migratiesaldo**, met respectievelijk +5 404 en +21 443 inwoners. De **interne migratie** daarentegen zorgt voor **een bevolkingsverlies** in het Gewest, met een saldo van -18 752 inwoners.

Alleen het BHG wint aan inwoners dankzij de natuurlijke loop

Het **natuurlijk saldo** (→ [Glossarium](#)) is sinds 1992 **positief**² in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (**2**). Met andere woorden, de afgelopen tweeëndertig jaar zijn er meer geboorten dan sterfgevallen geweest. In 2023 was Brussel zelfs **het enige gewest** waar de bevolking toenam als gevolg van de natuurlijke loop: er waren 5 400 meer geboorten dan sterfgevallen (**1**). Het Vlaams en Waals Gewest verliezen respectievelijk 2 300 en 4 100 inwoners in 2023, doordat het aantal sterfgevallen groter is dan het aantal geboorten.

Hoewel nog altijd positief, is de natuurlijke loop in het BHG sinds 2014 bijna ononderbroken gedaald. Welke dynamiek verklaart deze trend?

Het aantal geboorten blijft dalen in het BHG

De daling van het natuurlijk saldo is rechtstreeks toe te schrijven aan de **daling van het aantal geboorten, die 9 jaar geleden begon**. In 2023 werden in het BHG **13 987 kinderen geboren**³ (**1**). Dit zijn 750 geboorten minder dan het jaar ervoor en meer dan 4 500 minder dan in 2014 (**3**). Het aantal geboorten is dus in minder dan tien jaar met een kwart gedaald.

Het bruto geboortecijfer (→ [Glossarium](#)) blijft dalen, van 16,9 ‰ in 2010⁴ naar 11,2 ‰ in 2023. In dezelfde periode daalde het van 11,2 ‰ naar 9,2 ‰ in het Vlaams Gewest en van 11,5 ‰ naar 9,2 ‰ in het Waals Gewest. Het geboortecijfer blijft in Brussel dus hoger dan in de andere twee gewesten van het land. Het hogere bruto geboortecijfer in het Brussels Gewest wordt met name verklaard door een hoger percentage vrouwen tussen 20 en 44 jaar, d.w.z. in de vruchtbare leeftijd.

Hoewel het aandeel vrouwen in de vruchtbare leeftijd hoger blijft in het Brussels Gewest (19,9 ‰ van de bevolking, tegenover 15,2 ‰ in Vlaanderen en 15,5 ‰ in Wallonië), wordt de kloof tussen de bruto geboortecijfers per gewest kleiner. Dit kan met name worden verklaard door het feit dat het vruchtbaarheidscijfer in Brussel sterk daalt (BISA, 2025). Want het totale vruchtbaarheidscijfer (→ [Glossarium](#)) is in 2023 lager in het BHG (1,37) dan in het Vlaams (1,50) en Waals (1,48) Gewest.

Het sterftecijfer in Brussel is nog nooit zo laag geweest

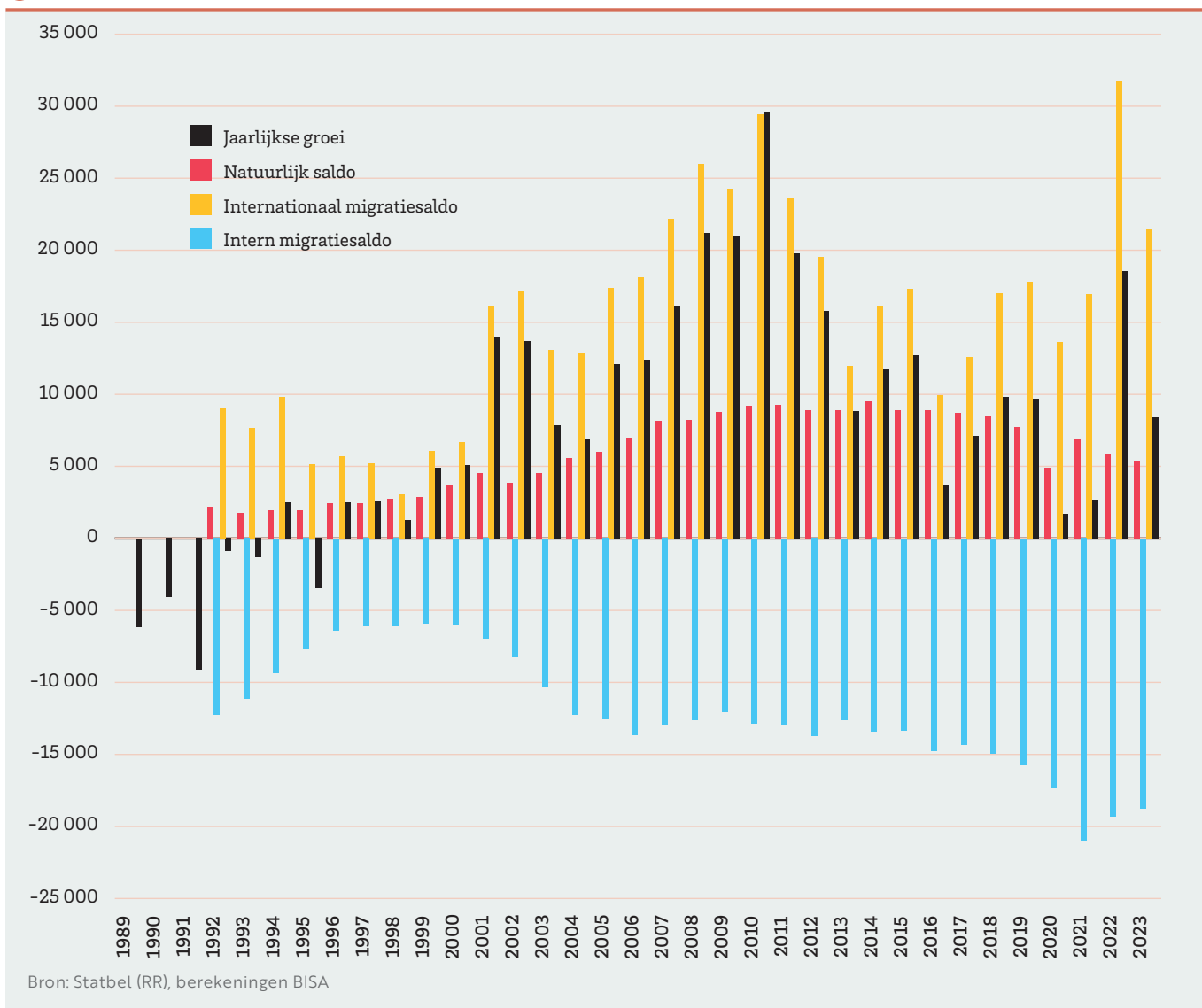
In 2023 overleden **8 583 Brusselaars**, dat is 331 minder dan het jaar voordien (**1**). Dit is het **laagste sterftecijfer in het BHG sinds 1992**. Het bruto sterftecijfer (→ [Glossarium](#)) bedraagt 6,9 ‰ in 2023 in het Brussels Gewest, opnieuw de laagste waarde sinds de oprichting ervan. Dit bevestigt de neerwaartse trend in sterfte, die de afgelopen 30 jaar vrijwel ononderbroken is geweest, met de opmerkelijke uitzondering van het jaar 2020, dat werd gekenmerkt door de Covid-19-pandemie en de oversterfte die ze veroorzaakte.

1 LOOP VAN DE BEVOLKING IN HET BHG (2019 TOT 2023)

	2019	2020	2021	2022	2023
Bevolking op 1 januari	1 208 542	1 218 255	1 219 970	1 222 637	1 241 175
Natuurlijke loop					
Geboorten	16 635	15 847	15 690	14 744	13 987
Overlijden	8 916	10 984	8 849	8 914	8 583
<i>Natuurlijk saldo</i>	7 719	4 863	6 841	5 830	5 404
Interne migratieloop					
Interne immigraties	25 089	23 585	23 854	25 011	25 023
Interne emigraties	40 811	40 904	44 905	44 318	43 775
<i>Intern migratiesaldo</i>	-15 722	-17 319	-21 051	-19 307	-18 752
Internationale migratieloop					
Internationale immigraties	54 317	42 748	48 414	62 522	56 166
Inwijking	46 184	35 993	39 261	52 470	45 281
Heringeschreven na schrapping	6 350	5 341	5 905	6 001	6 093
Veranderd van register (instroom)	1 783	1 414	3 248	4 051	4 792
Internationale emigraties	36 518	29 113	31 449	30 837	34 723
Uitwijking	17 921	14 283	15 285	15 994	16 451
Schrappingen	18 358	14 556	15 924	14 552	17 819
Veranderd van register (uitstroom)	239	274	240	291	453
<i>Internationaal migratiesaldo</i>	17 799	13 635	16 965	31 685	21 443
Statistische aanpassing	-83	536	-88	330	327
Bevolking op 1 januari van het volgende jaar	1 218 255	1 219 970	1 222 637	1 241 175	1 249 597
Jaarlijkse groei	9 713	1 715	2 667	18 538	8 422

Bron: Statbel (RR), berekeningen BISA

2 COMPONENTEN VAN DE LOOP VAN DE BEVOLKING IN HET BHG VAN 1989 TOT 2023 (IN AANTAL PERSONEN)

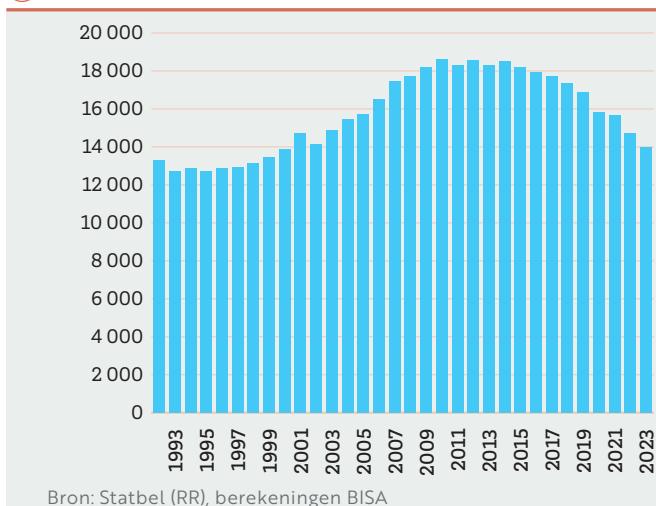
Het bruto sterftecijfer blijft ver onder de waarden die zijn opgetekend in het Vlaams Gewest (9,5 %) en in Wallonië (10,3 %). Het BHG is van een gewest met een vergrijzende bevolking⁵ veranderd in een gewest met een over het algemeen veel jongere bevolking.

De relatieve verjonging van de Brusselse bevolking vond plaats tussen 1990 en 2016. Hierdoor is de bevolkingsgroep met een

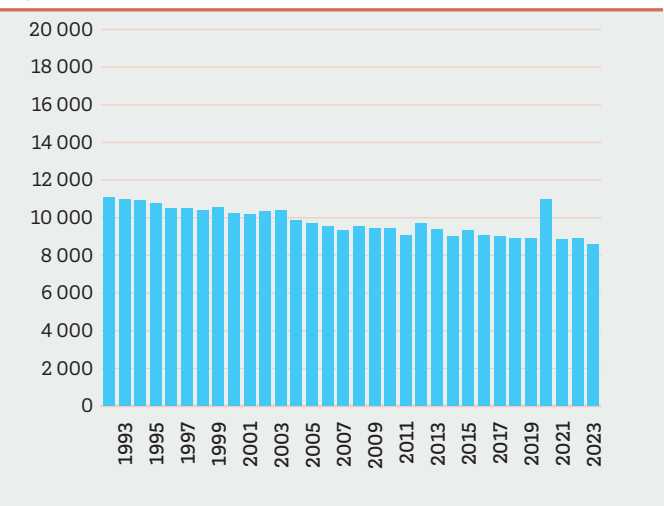
hogere leeftijd en dus het grootste sterfterisico kleiner. Daaruit volgt automatisch een daling van het sterftecijfer.

De levensverwachting bij de geboorte (→ [Glossarium](#)) in het Brussels Gewest is 82,2 jaar. Ze is met 0,6 jaar gestegen ten opzichte van 2022 en ligt tussen die van het Vlaams Gewest (83,2 jaar) en die van het Waals Gewest (80,6 jaar). De levensverwachting bij de geboorte is in 2023 hoger voor vrouwen (84,4 jaar) dan voor mannen (79,7 jaar).

3 EVOLUTIE VAN HET AANTAL GEBORTEN, 1992-2023

4 EVOLUTIE VAN HET AANTAL STERFGEVALLEN, 1992-2023

Brussel lijdt nog altijd verlies tegenover de andere twee gewesten

In de loop van het jaar 2023 zijn **25 023 personen uit de twee andere gewesten van het land in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest komen wonen** (1, 5). Dit is vrijwel hetzelfde aantal als in de loop van het jaar 2022 (25 011). Het aantal interne immigranten is iets hoger dan in de twee voorgaande jaren (2020 en 2021), die werden beïnvloed door de Covid-19-pandemie. Het jaar 2023 komt overeen met het gemiddelde van de interne immigratie in het BHG van de afgelopen tien jaar. In verhouding tot de Brusselse bevolking, die gestaag toeneemt, daalt deze instroom echter sinds de jaren 2000: de interne immigratiegraad daalde tussen 1999 en 2023 van 24 % naar 20 %.

In 2023 verlieten **43 775 Brusselaars het Gewest om zich in Vlaanderen of Wallonië te vestigen** (1). Dit aantal is voor het tweede achtereenvolgende jaar licht gedaald, maar blijft erg hoog (6). In het algemeen is het aantal Brusselaars dat het BHG verlaat om zich elders in het land te vestigen, sinds 2000 merkbaar gestegen⁶. Wijst de daling in de afgelopen twee jaar (1 130 minder vertrekken) op een trendbreuk? Rekening houdend met het feit dat 2021 deels een hersteljaar was voor vertrekken die in 2020 niet konden plaatsvinden als gevolg van de Covid-19-pandemie, is het mogelijk dat de sindsdien geregistreerde daling een terugkeer is naar een meer normale situatie, en geen neerwaartse trend in het aantal vertrekken uit het BHG inhoudt. Alleen de toekomstige bevolkingsstatistieken zullen het mogelijk maken om deze hypothese na te gaan.

Het **interne migratiesaldo**, d.w.z. het verschil tussen de interne immigratie en de interne emigratie, komt uit op -18 752 eenheden in 2023 (1, 2). Hoewel het saldo **nog steeds ruimschoots negatief is**, is het voor het tweede achtereenvolgende jaar lager. Het is 11 % minder negatief dan in 2021, dat een recordjaar was (-21 051). Het Brussels Gewest blijft met andere woorden een duidelijk tekort houden ten opzichte van de andere twee gewesten, als gevolg van de intergewestelijke migratie.

Toch mogen we niet vergeten dat, terwijl Brussel als geheel bewoners verliest aan Vlaanderen en Wallonië, er in 2023 bijna 25 000 mensen uit deze regio's in het BHG kwamen wonen. Anders gezegd: elk jaar komt het equivalent van de bevolking van de gemeente Watermaal-Bosvoorde uit Vlaanderen of Wallonië aan in het BHG.

De internationale aantrekkingskracht van het BHG valt niet te ontkennen

In de loop van 2023 **kwamen meer dan 56 166 personen vanuit het buitenland naar het BHG** (1, 7). Dit zijn ruim 6 300 minder nieuwkomers dan in 2022 (62 522), een jaar dat zwaar werd beïnvloed door de oorlog in Oekraïne en de massale komst van Oekraïense staatsburgers naar het Gewest (BISA, 2023). Toch blijft het **aantal internationale immigranten** in 2023 bijzonder hoog en is het, met **uitzondering van 2022, nog nooit zo hoog geweest in het BHG** (7).

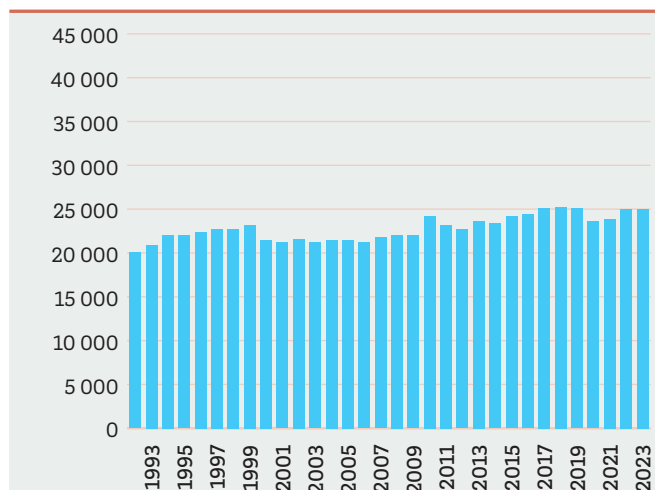
Van die internationale immigraties zijn meer dan 4 792 veranderd van register. De overgrote meerderheid bestaat uit asielzoekers in het Wachtregister die in 2023 het vluchtelingenstatuut kregen⁷. Deze personen zijn dus in het Vreemdelingenregister opgenomen, waardoor ze deel zijn gaan uitmaken van de Brusselse bevolking die in aanmerking wordt genomen in deze Focus. Met uitzondering van 2010, een jaar waarin een groot aantal asielzoekers werd geregulariseerd, is het aantal veranderingen van register in het Gewest nog nooit zo hoog geweest als in 2023.

In 2023 **verlieten 34 723 Brusselaars het Gewest om zich in het buitenland te vestigen** (1, 8). Dat zijn er 3 900 meer dan in 2022, ofwel een stijging met 13 %. Deze toename van het aantal internationale emigraties is niet ongezien en hun aantal benadert dat van 2016 tot 2019, de piekperiode voor internationale vertrekken uit het BHG.

Deze stijging van de internationale emigratie in 2023 hangt grotendeels samen met de stijging van het aantal ambtshalve schrappingen (+3 267 in één jaar), die in totaal 17 819 bedragen in 2023. De ambtshalve schrapping is een administratieve handeling die verwant is aan een internationale emigratie, na een adrescontrole en vaststelling door de gemeente dat de persoon niet langer op het adres in kwestie woont.

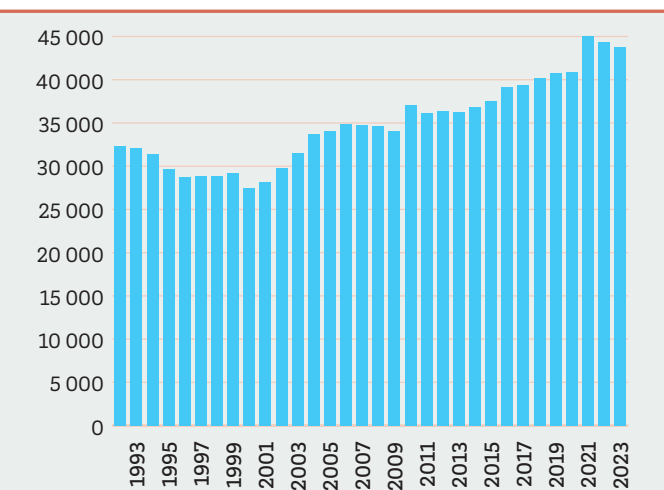
Het **internationaal migratiesaldo**, d.w.z. het verschil tussen het aantal internationale immigranten en emigranten, bedraagt 21 443 eenheden in 2023 (1, 2). Hoewel dit beduidend lager is dan het cijfer voor 2022 (+31 685), **blijft het op een zeer hoog niveau**, vergelijkbaar met het niveau dat werd opgetekend tussen 2007 en 2012, tijdens de demografische boom in het Brussels Gewest. Bijgevolg **blijft de internationale migratie de**

5 EVOLUTIE VAN HET INTERNE IMMIGRATIECIJFER (1992-2023)

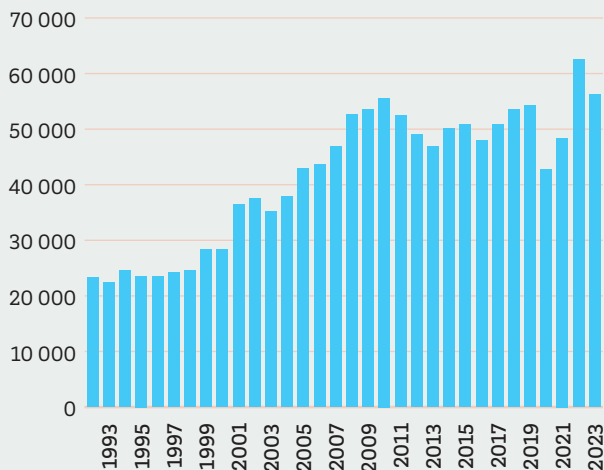

Bron: Statbel (RR), berekeningen BISA

6 EVOLUTIE VAN HET INTERNE EMIGRATIECIJFER (1992-2023)

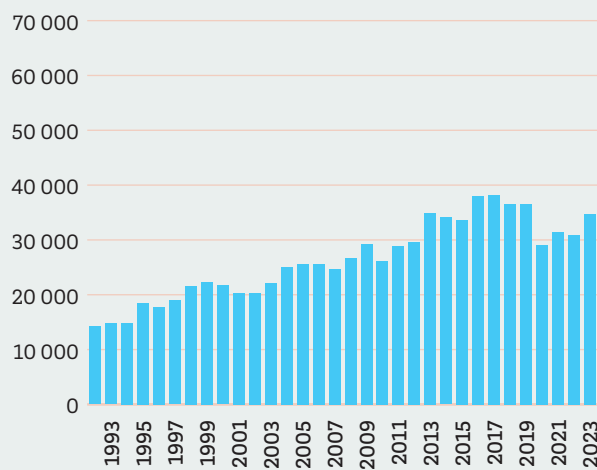

7 EVOLUTIE VAN HET INTERNATIONALE IMMIGRATIECIJFER (1992-2023)

Bron: Statbel (RR), berekeningen BISA

8 EVOLUTIE VAN HET INTERNATIONALE EMIGRATIECIJFER (1992-2023)

belangrijkste factor in de groei van de Brusselse bevolking in 2023.

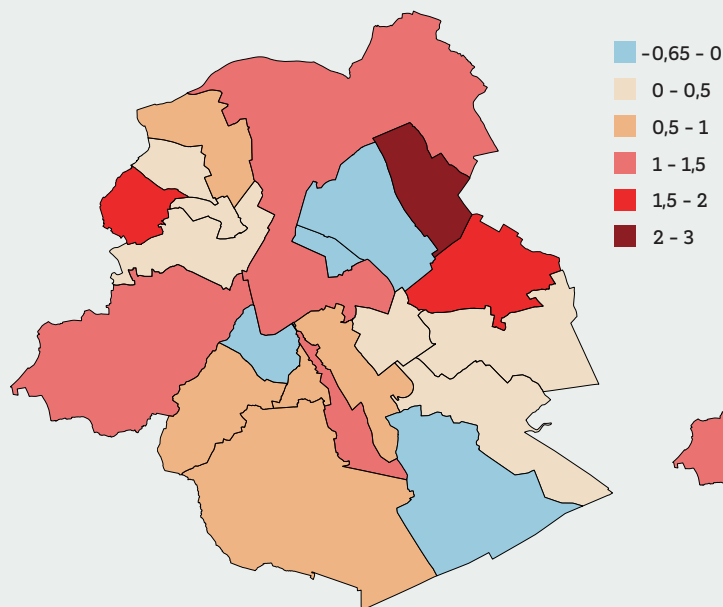
15 van de 19 gemeenten kregen er inwoners bij in 2023

Hoewel de totale bevolking van het BHG in 2023 toeneemt, geldt dat niet voor elk van de 19 Brusselse gemeenten (9). De bevolking van vier gemeenten daalt zelfs licht: Sint-Joost-ten-Node, Watermaal-Bosvoorde, Schaarbeek en Sint-Gillis. In vier andere gemeenten (Oudergem, Ganshoren, Sint-Jans-Molenbeek en Sint-Pieters-Woluwe) stagneert de bevolking, terwijl ze in zes andere gemeenten (Koekelberg, Etterbeek,

Vorst, Jette, Ukkel en Elsene) met minder dan 1 % toeneemt. **De stijging is het grootst in Anderlecht** (+1,2 % of 1 500 inwoners), de **Stad Brussel** (+1,3 % of 2 500 inwoners), **Sint-Agatha-Berchem** (+1,5 % of bijna 400 inwoners) en **Sint-Lambrechts-Woluwe** (+1,7 % of bijna 1 000 inwoners). Tot slot was er een stijging met +2,2 % in **Evere**, wat overeenkomt met bijna 1 000 extra inwoners.

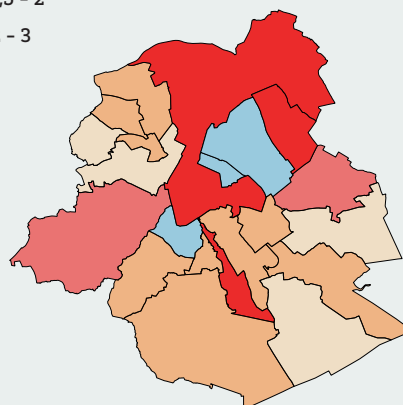
Wat Schaarbeek, Sint-Gillis en Sint-Joost-ten-Node betreft, is de bevolkingsdaling niets nieuws: de bevolking van deze 3 gemeenten is de laatste vijf jaar blijven krimpen (10). Zo verloor Sint-Joost-ten-Node bijna 600 inwoners, Sint-Gillis bijna 1 000 en Schaarbeek 2 900. In dezelfde periode kreeg Brussel er de meeste inwoners bij, zowel relatief (meer dan 8 %) als absoluut (+15 100).

9 GEMIDDELD JAARLIJKS GROEIPERCENTAGE VAN DE BEVOLKING IN 2023 (%)

Bron: Statbel (RR), berekeningen BISA

10 GEMIDDELD JAARLIJKS GROEIPERCENTAGE VOOR DE PERIODE 2019-2024 (%)

Brussel onderscheidt zich in 2024 van de andere twee gewesten

De bevolking van het jongste Gewest van het land vergrijst

Op 1 januari 2024 telde het Brussels Gewest 612 199 mannen en 637 398 vrouwen, d.w.z. 49 % mannen en 51 % vrouwen.

De **gemiddelde leeftijd** van de Brusselse bevolking is de afgelopen tien jaar gestegen, van 37,4 jaar in 2014 tot **37,9 jaar in 2024** (11). Ondanks deze stijging blijft deze indicator ver onder de waarden in het Vlaams Gewest (43,2 jaar) en in Wallonië (42,1 jaar). **Gemiddeld blijft de Brusselse bevolking dus aanzienlijk jonger** dan haar Vlaamse en Waalse tegenhangers, ondanks een lichte vergrijzingstrend.

De leeftijdsstructuur van de Brusselse bevolking op 1 januari 2024 **weerspiegelt de trends uit het verleden**. Zo is de daling van het aandeel 0-9-jarigen sinds 2014 een gevolg van de daling van het aantal geboorten in het Gewest (zie hierboven). Omgekeerd is de toename van het aandeel 10-24-jarigen tussen 2014 en 2024 een rechtstreeks gevolg van de demografische boom en de geboorten tussen 2007 en 2012.

De leeftijdsstructuur van de bevolking van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op 1 januari 2024 verschilt sterk van de leeftijdsstructuur van de Belgische bevolking in haar geheel (12). Mensen van 65 jaar en ouder maken immers meer dan een kwart van de bevolking van het Koninkrijk uit, vergeleken met slechts 13,1 % in het BHG. Er zijn dus verhoudingsgewijs veel minder ouderen in Brussel. Het omgekeerde geldt voor de bevolking in de actieve leeftijd (18-64 jaar). Die vertegenwoordigt 65,2 % van de bevolking in het BHG, tegenover 59,3 % in heel België.

Nooit eerder telde het BHG zoveel buitenlandse inwoners

Op 1 januari 2024 bedroeg de **buitenlandse bevolking**, d.w.z. alle inwoners die niet de Belgische nationaliteit hebben,

464 629 personen, d.w.z. **37,2 % van de Brusselse bevolking**. Deze verhouding **neemt voor het 19de opeenvolgende jaar toe** in het BHG. Het aantal vreemdelingen is tussen 2023 en 2024 met 6 400 personen toegenomen. Het aandeel buitenlandse burgers onder de bevolking is in het BHG driemaal hoger dan in het Vlaams Gewest (10,8 %) en het Waals Gewest (11,0 %).

Van die buitenlanders in het BHG zijn de Fransen veruit het talrijkst (70 830 op 1 januari 2024), gevolgd door de Roemenen (46 594), de Italianen (36 696) en de Marokkanen (33 166), op de voet gevolgd door de Spanjaarden (32 455). Deze cijfers kunnen worden verklaard door de geschiedenis van de migratiestromen uit de landen van herkomst, maar niet uitsluitend (→ Kader).

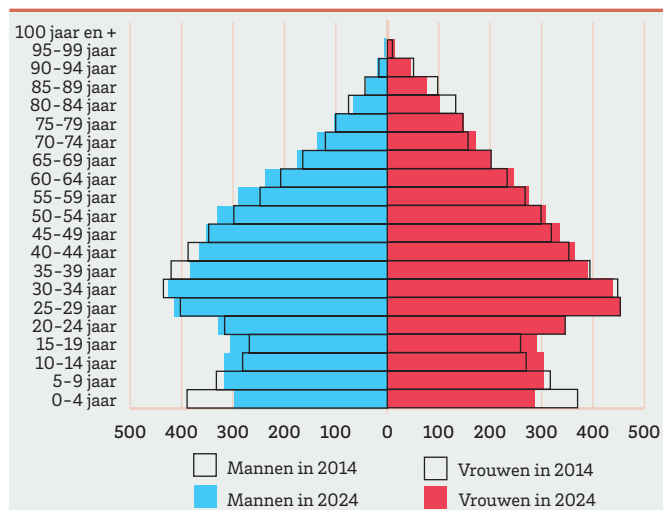
Bijna een op de twee huishoudens in Brussel is een eenpersoonshuishouden

Op 1 januari 2024 telt het Brussels Gewest **578 881 particuliere huishoudens**. Dat zijn er 4 300 meer dan op 1 januari 2023. Dit komt overeen met een **groei van 0,74 %**, op jaarbasis, wat iets hoger is dan de groei van de bevolking (+0,68 %). De grotere toename van het aantal particuliere huishoudens in verhouding tot de bevolkingsomvang leidt tot een verdere daling van de omvang van de particuliere huishoudens in Brussel (2,14 personen per huishouden in 2024). Deze vermindering, die in 2019 begon, verliest echter aan snelheid. De **gemiddelde grootte van de particuliere huishoudens** blijft echter **kleiner dan in de andere twee gewesten**: 2,28 in het Vlaams Gewest en 2,23 in het Waals Gewest.

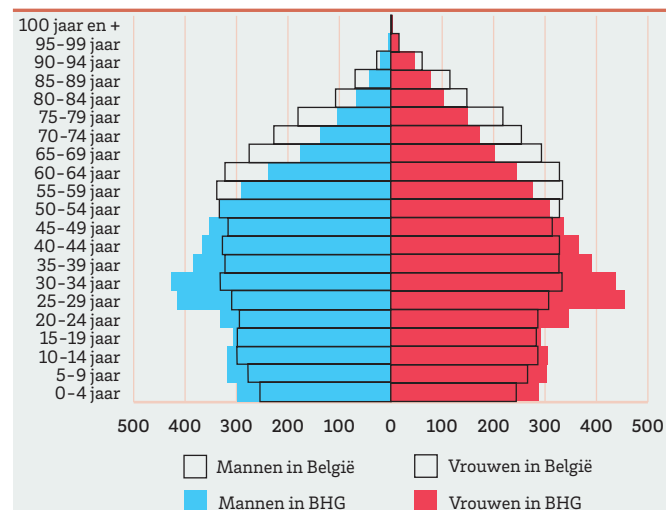
Eenpersoonshuishoudens vormen het grootste deel van de particuliere huishoudens in alle drie de gewesten. Het Brussels Gewest springt eruit met **bijna de helft van de particuliere huishoudens** (47,1 %), ofwel 272 905 huishoudens die uit één persoon bestaan. 50,4 % daarvan bestaat uit één man en 49,6 % uit één vrouw. In Vlaanderen en Wallonië maken alleenstaanden respectievelijk 29,9 % en 34,8 % van de particuliere huishoudens uit, dus aanzienlijk minder dan in Brussel.

Gehuwde koppels met één of meer kinderen vormen 17,7 % van de particuliere huishoudens, waarmee ze het op één na meest vertegenwoordigde type huishouden in het BHG zijn.

11 EVOLUTIE VAN DE STRUCTUUR VOLGENS LEEFTIJD EN GESLACHT, TUSSEN 2014 EN 2024, PER 10 000 INWONERS

12 STRUCTUUR VOLGENS LEEFTIJD EN GESLACHT (BHG EN BELGIË) OP 1 JANUARI 2024, PER 10 000 INWONERS

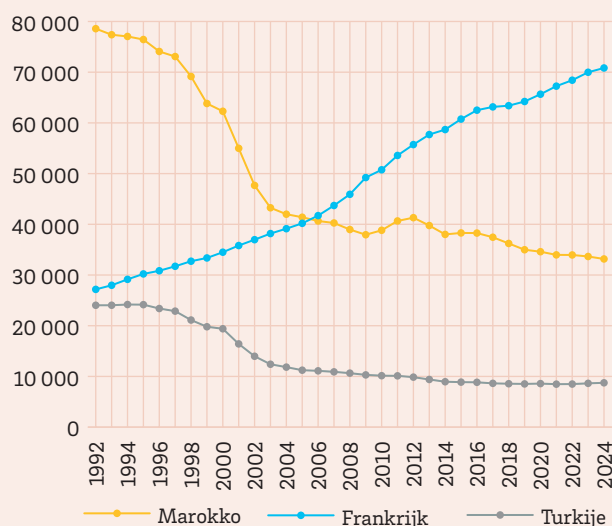
De buitenlandse aanwezigheid in Brussel evolueert en diversifieert

Als hoofdstad en grootste stad van het land is en blijft Brussel een van de belangrijkste toegangspoorten voor de internationale immigratie naar België. Als gevolg hiervan is ervan oudsher een aanzienlijke buitenlandse aanwezigheid in het BHG. Wel hebben de geschiedenis van de internationale migratiestromen en de wijzigingen in de Belgische wetgeving over de verwerving van de Belgische nationaliteit de samenstelling van de buitenlandse aanwezigheid volgens nationaliteit in de voorbije dertig jaar grondig gewijzigd (13 14 15) :

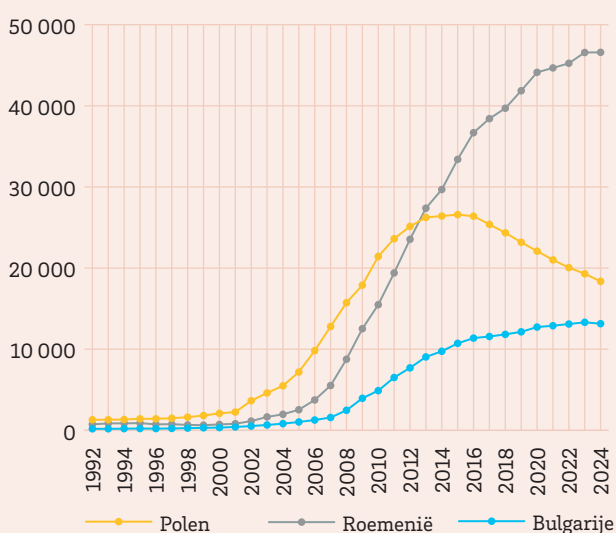
1. Vanaf de jaren 1960 kwamen grote aantallen Marokkanen en Turken naar het BHG, als gevolg van bilaterale akkoorden tussen België en deze landen (Schoonvaere, 2014). Wetswijzigingen in de jaren 1980, 1990 en begin 2000 maakten het voor hen gemakkelijker om de Belgische nationaliteit te verwerven. De geneigdheid om de Belgische nationaliteit te verwerven is groter voor Marokkanen en Turken dan voor staatsburgers met andere nationaliteiten, in het bijzonder Europese. Als gevolg daarvan daalde het aantal staatsburgers van deze twee landen licht in de jaren 1990 en sterk in de jaren 2000 (13). Ze zijn nu veel minder talrijk dan de Fransen (die een duidelijke toename vertonen), wat niet het geval was in 1992.
2. Na de toetreding van hun landen tot de Europese Unie in de jaren 2000, kwamen grote aantallen Polen, Roemenen en Bulgaren naar het BHG (14). Enerzijds is het aantal Polen sterk gestegen tussen 2000 en 2015, om vervolgens in de afgelopen jaren te dalen. Anderzijds is het aantal Roemenen en Bulgaren sterk gestegen sinds hun landen in 2007 zijn toegetreden tot de EU, en is dat zo gebleven tot 2020. Deze toename is pas zeer recent gaan stagneren, als gevolg van een relatief hoge neiging om de Belgische nationaliteit te verwerven.
3. Of de migratie nu economisch is (Brazilië, India) of om conflictsituaties te ontvluchten (Guinee, Syrië, Oekraïne), veel staatsburgers van derde landen zijn veel recenter in het BHG aangekomen (15), soms gedurende veel kortere perioden (2010-2015 voor Guineeërs, 2015-2018 voor Syriërs, 2022-2023 voor Oekraïners).

EVOLUTIE VAN HET AANTAL BUITENLANDSE STAATSBURGERS IN HET BHG, NAAR LAND VAN NATIONALITEIT (1992-2024)

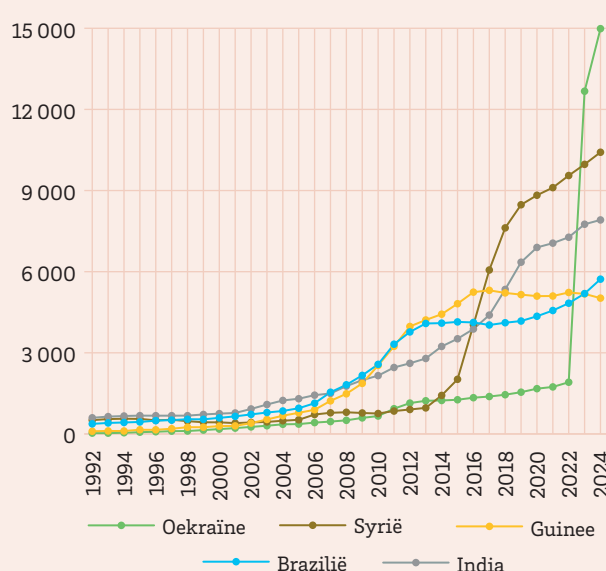
13 Frankrijk, Marokko, Turkije

14 Bulgarije, Polen, Roemenië

15 Brazilië, Guinee, India, Syrië, Oekraïne

Bron: Statbel (RR), berekeningen BISA

Eenoudergezinnen komen op de derde plaats met 11,6 % van de particuliere huishoudens. Daarna volgen gehuwde koppels zonder kinderen (8,7 %), samenwonende koppels zonder kinderen (5,5 %) en samenwonende koppels met kinderen (5,2 %).

Samengevat

In de loop van 2023 is de bevolking van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) met meer dan 8 400 inwoners toegenomen tot bijna 1,25 miljoen op 1 januari 2024. Het BHG is nog nooit zo dichtbevolkt geweest.

Qua samenstelling is deze stijging stabiel sinds de jaren 2000:

- › Het geboortecijfer blijft duidelijk hoger dan in het sterftecijfer. Toch nemen zowel de geboorten als de sterfgevallen af. Het natuurlijk saldo blijft dus positief (+5 400), maar neemt af.
- › Het aantal vertrekken vanuit het BHG naar de andere twee gewesten is weliswaar voor het tweede achtereenvolgende jaar licht gedaald, maar blijft beduidend hoger dan het aantal

aankomsten vanuit de andere twee gewesten in het BHG. Als gevolg hiervan blijft het interne migratiesaldo sterk negatief (-18 752). Toch verhuist elk jaar het equivalent van de bevolking van Watermaal-Bosvoorde vanuit Vlaanderen en Wallonië naar Brussel.

- › Het aantal mensen dat vanuit het buitenland naar het BHG komt, is aanzienlijk hoger dan het aantal mensen dat het BHG verlaat om zich in het buitenland te vestigen. Het internationaal migratiesaldo blijft dus veruit positief (+21 400). De internationale migratie blijft bijgevolg de drijvende kracht achter de bevolkingsgroei in Brussel.

Op 1 januari 2024 onderscheidt de Brusselse bevolking zich in meer dan één opzicht van de andere twee gewesten:

- › Over het geheel genomen is ze nog altijd aanzienlijk jonger, maar ze is wel lichtjes aan het verouderen;
- › Ze heeft een veel hoger aandeel buitenlandse staatsburgers en dit aandeel stijgt gestaag, vooral als gevolg van de diversificatie van de landen van herkomst;
- › De huishoudens blijven hier gemiddeld kleiner: meer dan een op twee bestaat uit een alleenstaande.

Bibliografie

- BISA. HERMIA J.-P., 2023. *Demografische barometer 2023 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest*, Focus van het BISA nr. 61.
- BISA, WERTZ I., HERMIA J.-P., DE WAELE P., 2025. *Inzicht in de daling van de vruchtbaarheid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest*, Focus van het BISA, nog niet verschenen.
- SCHOONVAERE Q., 2014. België-Marokko 50 jaar migratie: demografische studie over de populatie van Marokkaanse herkomst in België, Centre de recherche en démographie et société & Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding, 93 p.

Glossarium

Bruto geboortecijfer

Het gemiddelde aantal geboorten in de bestudeerde bevolking en voor een gegeven jaar, vaak uitgedrukt per duizend individuen.

Bruto sterftecijfer

Het gemiddelde aantal overlijdens waargenomen in de bevolking voor een gegeven jaar, vaak uitgedrukt per duizend individuen.

Levensverwachting bij geboorte

Gemiddeld aantal jaren dat een groep mensen naar verwachting zal leven, als de sterftecondities op het moment van hun geboorte ongewijzigd zouden blijven.

Migratiesaldo

Het verschil tussen het aantal personen dat het grondgebied is binnengekomen en het aantal personen dat het grondgebied in een bepaalde periode heeft verlaten. Men spreekt van **internationaal migratiesaldo** voor personen die vanuit het buitenland binnenkomen en die naar het buitenland vertrekken en van **intern migratiesaldo** voor personen die van en naar de rest van het land komen of gaan. De term **migratiebeweging** wordt gebruikt voor het aandeel van veranderingen in de bevolking over een periode dat uitsluitend te wijten is aan de effecten van migratie (intern en internationaal) tijdens die periode.

Natuurlijke loop

Veranderingen in de bevolking over een bepaalde periode als gevolg van uitsluitend de geboorten en sterfgevallen tijdens die periode, zonder rekening te houden met de migratiebewegingen.

Natuurlijk saldo

Het verschil tussen het aantal geboorten en het aantal overlijdens geregistreerd gedurende een periode.

Totaal vruchtbaarheidscijfer (TVC)

Het aantal kinderen dat een vrouw tijdens haar vruchtbare leven (15-49 jaar) zou krijgen als zij op elke leeftijd de tijdens het betrokken jaar waargenomen vruchtbaarheid zou hebben. Het wordt berekend als de som van de leeftijdsspecifieke vruchtbaarheidscijfers. Het leeftijdsspecifieke vruchtbaarheidscijfer is de verhouding tussen het aantal geboorten bij moeders van een bepaalde leeftijd en het aantal vrouwen van die leeftijd.

Noten

1. De bevolking waarmee in deze Focus rekening wordt gehouden, is de bevolking die legaal in het BHG verblijft, met uitzondering van kandidaat-vluchtelingen (Wachtregister).
2. Jaar van de eerste gegevens gebruikt in deze Focus.
3. Het gaat om de geboorten die volgens Statbel in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn geregistreerd. Het betreft dus niet de de facto geboorten, die alle geboorten in het Gewest omvatten, met inbegrip van die van moeders die niet in het BHG gedomicilieerd zijn.
4. Hoogste waarde die werd geregistreerd sinds de oprichting van het Gewest in 1989.
5. Het aandeel ouderen in het huidige BHG nam tussen de jaren 1960 en 1990 toe als gevolg van peri-urbanisatie, d.w.z. de migratie uit het centrum van het Gewest naar de randgemeenten. Dit proces betrof vooral jonge huishoudens met kinderen, waardoor het aandeel ouderen dat achterbleef automatisch geleidelijk aan toenam.
6. Deze stijging was zeer aanzienlijk, zowel in het begin van de jaren 2000 (van 27 000 naar 35 000 vertrekken) als in 2021 (van 40 000 naar 45 000 vertrekken), een jaar dat gekenmerkt werd door de nasleep van de Covid-19-pandemie.
7. Merk op dat de Oekraïense staatsburgers die sinds maart 2022 zijn aangekomen, rechtstreeks een tijdelijke bescherming kregen. Ze hoefden geen asiel aan te vragen en werden daarom niet in het Wachtregister opgenomen.

WETENSCHAPPELIJKE COÖRDINATIE

Astrid Romain

LEESCOMITÉ

Aina Astudillo-Fernandez, Xavier Dehaibe, Nils Schnitzler, Isaline Wertz

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Astrid Romain - BISA

©2024 Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Alle rechten voorbehouden.